

València, març de 2016

CONCLUSIONS DELS TALLERS DE PARTICIPACIÓ PER A L'ELABORACIÓ D'UNA NOVA LLEI VALENCIANA DE COOPERACIÓ I DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

En el marc del procés de participació per a l'elaboració d'una nova Llei Valenciana de Cooperació i Desenvolupament Sostenible, s'han realitzat Tres Tallers de Participació, un en cada capital de província, en la que han sigut convocats els principals agents de la cooperació valenciana al desenvolupament.

El primer Taller va tindre lloc a València, el dia 3 de març de 2016, i va comptar amb la participació de :

- ✓ Rosa Puchades Pla, per la Universitat Politècnica de València
- ✓ Alejandra Boni, per la Universitat Politècnica de València
- ✓ Carola Calabuig Tormo, per la Universitat Politècnica de València
- ✓ Guillermo Palao Moreno, per la Universitat de València
- ✓ Ana Sales Ten, per la Universitat de València
- ✓ Joan Cebolla Moll, per la Plataforma de Voluntariat de la Comunitat Valenciana
- ✓ Regina Zulmo Mena Meza, per la Plataforma de Voluntariat de la Comunitat Valenciana
- ✓ Eugenia Garcia Ros, per FarmaMundi
- ✓ Fernando Contreras Almela, a títol personal
- ✓ Esteve Ordiñana Bataller, pel Fons Valencià per la Solidaritat
- ✓ Juan Carlos Miembro Cerdà, per la Federació Valenciana de Municipis i Províncies
- ✓ Isabel Meseguer Lloret, per CIERVAL
- ✓ Sergio Moratón Soler, per la Fundació Vicente Ferrer
- ✓ Lourdes Mirón Mirón, per JovesSòlides
- ✓ Cecilia Villarroel, per Entreculturas

El segon Taller es va realitzar a Alacant, el 4 de març de 2016, i va comptar amb l'assistència de:

- ✓ Josep Crespo Ferrer, per l'Ajuntament de Dènia
- ✓ Cayetano G. Esgresati, per l'Ajuntament d'Elx
- ✓ Elvira Tarrueda Pulido, per la Diputació d'Alacant
- ✓ Andrés Iborra Such, per la Diputació d'Alacant
- ✓ José Gálvez Martínez, per l'Ajuntament d'Alacant
- ✓ Pere Baeza Baeza, per l'Ajuntament d'Alacant
- ✓ Alfonso Arenas Ferrià, per Solidaritat Internacional
- ✓ Mª Reyes González Ramírez, per la Universitat d'Alacant
- ✓ Juan Carlos Ramos Ferrándiz, per la Universitat d'Alacant

El tercer Taller va tindre lloc en Castelló, el 8 de març de 2016, i va comptar amb l'assistència de:

- ✓ Iluminada Fuertes, eor la Universitat Jaume I
- ✓ Rosana Peris, ppr la Universitat Jaume I
- ✓ Raquel Agost Felip, ppr la Universitat Jaume I (Màster de Cooperació)
- ✓ Carmen Lázaro Guillamón, per VICIM, OCDS i la Universitat Jaume I
- ✓ Esther Paulo Fuertes, per la Fundació Novessendes
- ✓ Dolores Marco Montó, per Acción Contra el Hambre
- ✓ Gonzalo Pareja Corbí, per la CVONGD
- ✓ José Luis López Ibáñez, per l'Ajuntament de Castelló
- ✓ Adriana Lorente Linares, per l'Ajuntament de Castelló

RESUM D'INTERVENCIONS

El director general de Cooperació i Solidaritat inicia els Tallers amb una introducció comprensiva del procés d'elaboració i tramitació de la nova Llei Valenciana de Cooperació i Desenvolupament Sostenible.

Quant al procés d'elaboració del projecte de Llei, explica que es va a dur a terme en el marc d'un procediment àmpliament participatiu, en cinc nivells diferenciats i complementaris:

- a) Els actuals tres Tallers de Participació amb experts.
- b) Realització de reunions bilaterals de tipus sectorial amb diversos agents i institucions.
- c) Posada en marxa d'un procediment d'informació i consulta pública a través d'un Fòrum on line, amb la finalitat de demanar opinions i propostes de millora sobre els continguts de la Llei, tant dels actors de cooperació com del conjunt de la ciutadania.
- d) El tràmit obligatori d'Exposició Pública.
- e) El procés de tramitació i aprovació en Els Corts Valencianes.

Quant a la tramitació de la Llei, manifesta el propòsit que la mateixa puga estar aprovada en el mes de desembre de 2016.

Igualment informa sobre l'avaluació intermèdia del Pla director 2014-2017, l'informe del qual es presentarà al llarg del mes d'abril, i sobre l'inici d'un estudi dirigit a l'elaboració de l'Estratègia sectorial en matèria d'Educació per al Desenvolupament en l'àmbit formal, l'informe del qual està previst estiga disponible a principis d'octubre.

També, per part del director general, s'informa de la consideració de revisar el Registre d'Agents de la Cooperació Valenciana, amb l'objectiu de facilitar la seua actualització per les entitats i , en la mesura que la legislació vigent ho permeta, agilitzar i simplificar la documentació a presentar per les entitats en les diferents convocatòries d'ajudes en matèria de cooperació.

A continuació es detallen les aportacions dels participants en els tres tallers, organitzades per àrees temàtiques.

1. Pertinència:

Diversos participants, especialment provinents del sector associatiu, van expressar els seus dubtes sobre la pertinència d'elaborar la llei en el moment actual, fonamentades en diversos arguments:

- La consideració que hi ha procediments de reforma normativa de major rellevància que han de ser prioritzats, en especial l'elaboració del nou Pla director.

- La impossibilitat d'atendre l'agenda de participació en diversos processos de reforma normativa oberts simultàniament, i conseqüentment, la necessitat de prioritzar i seqüenciar els procediments de reforma en funció de criteris de rellevància.
- La situació de debilitat del sector de les ONGD després dels retalls realitzats en l'ajuda a la cooperació en els últims anys, com a conseqüència de la crisi econòmica.

Al contrari, altres participants van expressar la seua insatisfacció amb l'actual marc normatiu, manifestant el seu acord amb la pertinència de modificar la Llei com a marc de referència, sobre la base de la necessitat d'adaptar el marc normatiu als canvis del nou paradigma que exigeix la Cooperació al Desenvolupament en diferents aspectes: rol dels actors i agents de la cooperació i nous actors emergents, transparència i rendició de comptes, reforç de la transversalitat institucional i social, l'alineament i coherència de polítiques amb el desenvolupament i el compliment dels ODS, la demanda de participació creixent de la societat que exigeix un nou model de relació amb la ciutadania, democratització, adaptació de la Llei al nou impuls transformador plantejat des de l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible, a fi de permetre la capilarització dels ODS en el conjunt de les polítiques públiques en els diferents nivells de l'Administració a la Comunitat Valenciana...

2. Coherència de polítiques i transversalitat institucional.

Hi ha consens a destacar que, si es vol fer una nova Llei alineada amb les exigències de l'Agenda 2030, la coherència de polítiques i la transversalitat institucional han de ser un factor clau.

Alguns participants van qüestionar que el pilotatge per part d'una direcció general vaja a ser prou per a impulsar l'Agenda, atés que que la mateixa afecta tot un Govern i a l'Administració en el seu conjunt. Es van manifestar dubtes sobre els compromisos en els diferents nivells institucionals per a assumir els esforços, per a disposar els recursos necessaris i per a implementar els canvis a tots els nivells que exigeix l'agenda 2030.

Igualment, es va suggerir la necessitat que la coherència de polítiques fora més enllà de l'àmbit institucional de la comunitat autònoma, comprenent l'alineació interterritorial, amb el Ministeri i amb els organismes internacionals.

Respecte a ambdós qüestions (coherència i transversalitat), es va manifestar, per part de la direcció general, que portar avant l'Agenda des de Cooperació presenta limitacions, però que s'estaven fent avanços per a aconseguir la implicació del Consell i dels diferents nivells de l'Administració en l'impuls dels ODS, com ara la inclusió en l'Agenda Global del Consell, l'alineació de polítiques amb els ODS, el treball interdepartamental en matèria educativa i d'infància o la creació d'aliances entre l'Administració Local i l'Autonòmica. D'altra banda, es va manifestar el propòsit que el Consell Interdepartamental de Cooperació es convertisca en l'òrgan tècnic rector de la transversalitat dels ODS.

3. Delimitació competencial i rol de les entitats locals

Els actors de les entitats locals van plantejar la qüestió de la necessària coordinació entre la política del Consell i les actuacions municipals en matèria de cooperació, especialment pel que fa a les convocatòries sectorials d'ajudes a projectes dutes a terme pels diferents ajuntaments.

La coordinació intermunicipal, a través de la creació de xarxes i plataformes d'intercanvi d'informació, experiències i pràctiques, també es va plantejar com un tema de referència a abordar en la nova Llei.

Diversos participants van formular una autocrítica de les accions de cofinançament per part dels ajuntaments, en relació als projectes de Cooperació al Desenvolupament, qüestionant la rellevància dels resultats dels mateixos i manifestant les dificultats per a avaluar l'impacte.

Igualment, van expressar les dificultats amb què es troben els interventors municipals per a poder portar avant la tramitació de la justificació econòmica dels projectes, especialment des de l'aprovació de la Llei 27/2013, de 27 de desembre, de racionalització i sostenibilitat de l'Administració Local el que ha portat a algunes entitats, com la Diputació d'Alacant, a desistir del sosteniment d'este tipus d'ajudes.

En esta línia de debat, va haver-hi consens entorn de la proposta que l'activitat en matèria de Cooperació al Desenvolupament per part de les entitats locals hauria de centrar-se en el reforç, coordinació i promoció de projectes i accions d'Educació per al Desenvolupament i de Sensibilització, en col·laboració, principalment, amb els centres educatius de la seua localitat, i també amb el teixit associatiu municipal, i que estes accions haurien d'articular-se entorn del compliment dels ODS.

En este sentit, es va remarcar, amb un ampli marge de consens, l'opinió que la nova Llei hauria de definir el pes que les diferents modalitats d'ajuda (projectes de cooperació, EpD, Sensibilització) han de tindre en cada nivell administratiu.

D'altra banda, i en el pla de la creació de xarxes de cooperació i coordinació, es va valorar positivament el programa d'Aliança de Ciutats pels ODS, impulsat des de Les Corts a iniciativa de la direcció general de Cooperació i Solidaritat, manifestant la necessitat de donar un impuls decidit a la seua posada en marxa i a la seua ampliació a un nombre més gran d'ajuntaments.

4. Altres aportacions i suggeriments

Entre les diferents aportacions que, amb un caràcter més puntual, van ser realitzades pels participants en els diferents tallers, cal destacar les següents:

- Necessitat de cohesionar els objectius de la nova Llei amb la realitat de les poblacions migrants, incorporant un enfocament de cultura contra la violència.
- L'objectiu del 0,7 ha de ser un compromís expresse per al desenvolupament del sector, plantejant un full de ruta realista per a la seua consecució a mitjà termini.
- Que la nova Llei incorpore una perspectiva realment transformadora i integral, partint de la necessària autocrítica per part de tot el sector.
- Una nova Llei ha d'arreglar amb més claredat un model d'avaluació que concrete procediments i instruments realment eficaços, per a saber amb major exactitud si estem aconseguint els resultats i els canvis que ens proposem.
- La nova Llei hauria de contindre un model de cooperació que reflectira de manera integral qüestions com la rendició de comptes, la participació, la transparència, la vertebració territorial i l'avaluació
- La nova Llei haurà de posar més èmfasi en les accions d'Educació per al Desenvolupament i de Sensibilització, com un instrument fonamental per a implicar la ciutadania en l'èxit dels ODS.
- Una nova Llei hauria d'incorporar el Pacte Valencià Contra la Pobresa, perquè es mantinguén els compromisos adquirits institucionalment.

- La Llei haurà de contemplar un sistema d'homogeneïtzació quant a les bases de les convocatòries d'ajudes (criteris d'avaluació, tipificació de projectes, avaluació de procés i final, documentació a presentar...) entre les diferents administracions convocants.
- Una nova Llei hauria de centrar-se a destacar els punts forts on la cooperació valenciana té avantatges comparatius, articulant des d'ací les prioritats sectorials i geogràfiques.
- La cooperació descentralitzada, per a augmentar el seu impacte, ha d'avançar des del finançament de projectes al finançament de programes de caràcter plurianual, per mitjà de projectes holístics i integrats, buscant millorar la gestió tècnica i les capacitats dels agents que permeten optimitzar i maximitzar el pressupost.
- La nova llei ha d'apostar clara i decididament pel treball en xarxa, en tots els àmbits i a tots els nivells.